

ДОНЕЦКАЯ НАРОДНАЯ РЕСПУБЛИКА

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ

ГОСУДАРСТВЕННАЯ САНИТАРНО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКАЯ СЛУЖБА

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ ЦЕНТР САНИТАРНО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКОГО НАДЗОРА

83015, г. Донецк-15, ул. Любавина, 3, тел. (062) 381-37-08, факс (062) 335-89-04, E-mail: dnr.gses@yandex.ru

25.03.15. № 259/01

Главным врачам территориальных
центров санэпиднадзора

О законодательных и нормативных документах

Руководствуясь п.2. Положения «О Государственной санитарно-эпидемиологической службе Министерства здравоохранения Донецкой Народной Республики», утвержденного Постановлением Совета Министров Донецкой Народной Республики от 10.01.2015 № 1-35 Республиканский центр санэпиднадзора ГСЭС направляет Вам перечень законодательных, нормативно-правовых актов, санитарных правил и норм (основных), которыми следует руководствоваться при осуществлении государственного санитарно-эпидемиологического надзора по разделам «Гигиена детей и подростков», «Гигиена питания», «Радиационная гигиена и другие физические факторы» на данном этапе. Перечень прилагается.

Обращаю Ваше внимание на тот факт, что организация и работа детских и подростковых учреждений базируется на требованиях действующего санитарного законодательства Украины.

Требования санитарного законодательства Российской Федерации по детским и подростковым учреждениям следует рассматривать как дополнительные методические требования, дополняющие, детализирующие действующие санитарные правила и нормы Украины с учетом своевременных их переизданий в Российской Федерации, а в отдельных случаях как нормативный документ, которым необходимо руководствоваться в условиях отсутствия Украинских санитарных правил и норм.

Прошу Вас внимательно ознакомиться с перечнем законодательных, нормативно-правовых актов, санитарных правил и норм (далее – перечень), которыми следует руководствоваться при осуществлении государственного санитарно-эпидемиологического надзора и в случае необходимости, внести предложения по его дополнению, изменению.

Предложения по дополнению, изменению перечня прошу представить в Республиканский центр санэпиднадзора ГСЭС до **27.03.2015** в профильные отделы.

По разделу «Гигиена детей и подростков» информацию направить на электронный адрес E-mail: gdpesdn@ukr.net.

Приложение: на 13 стр. «Перечень».

И.о. главного врача Республиканского
Центра санэпиднадзора ГСЭС

С.И. Бондаренко

Приложение

Перечень законодательных, нормативно-правовых актов, санитарных правил и норм (основных), которыми следует руководствоваться при осуществлении государственного санитарно-эпидемиологического надзора за детскими и подростковыми учреждениями на данном этапе

Законы Украины - основные

1. «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24 лютого 1994 року № 4004-ХІІ із змінами та доповненнями.
2. «Про захист населення від інфекційних хвороб» від 6 квітня 2000 року № 1645-ІІІ із змінами та доповненнями.
3. «Про оздоровлення та відпочинок дітей» від 4 вересня 2008 року № 375-VІ із змінами та доповненнями.
4. «Основи законодавства України про охорону здоров'я» 19 листопада 1992 року № 2801-ХІІ із змінами та доповненнями.
5. «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 року № 2402-ІІІ із змінами та доповненнями.
6. «Про освіту» від 23 травня 1991 року № 1060-ХІІ із змінами та доповненнями.
7. «Про дошкільну освіту» від 11 липня 2001 року № 2628-ІІІ із змінами та доповненнями.
8. «Про загальну середню освіту» від 13 травня 1999 року № 651-ХІV із змінами та доповненнями.
9. «Про позашкільну освіту» від 22 червня 2000 року № 1841-ІІІ із змінами та доповненнями.
10. «Про безпечність та якість харчових продуктів» від 23 грудня 1997 року № 771/97-ВР із змінами та доповненнями.
11. «Про молоко та молочні продукти» від 24 червня 2004 року № 1870-ІV із змінами та доповненнями.
12. «Про дитяче харчування» від 14 вересня 2006 року № 142-V із змінами та доповненнями.
13. «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції» від 14 січня 2000 року № 1393-ХІV із змінами та доповненнями.

Постановлення Кабінета Міністрів України - основные

1. «Про затвердження норм харчування у навчальних та оздоровчих закладах» від 22.11.2004 № 1591.
2. «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2004 № 1591» від 6 серпня 2014 року № 353.
3. «Про норми харчування у протитуберкульозних закладах для осіб, хворих на туберкульоз, та малолітніх і неповнолітніх осіб, інфікованих мікобактеріями туберкульозу» від 27 грудня 2001 року № 1752.
4. «Про Порядок та норми надання послуг з харчування учнів у професійно-технічних училищах та середніх навчальних закладах, операції з надання яких звільняються від оподаткування податком на додану вартість» від 3 листопада 1997 р. № 1200.
5. «Про затвердження Положення про дошкільний навчальний заклад» від 12 березня 2003 р. № 305.
6. «Про затвердження Порядку медичного обслуговування дітей у дошкільному навчальному закладі» від 14 червня 2002 р. № 826.
7. «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад» від 27 серпня 2010 р. № 778.

8. «Про організацію діяльності **спеціальних навчальних закладів** для дітей і підлітків, які потребують особливих умов виховання» від 13 жовтня 1993 р. № 859.
9. «Про затвердження Типового положення про **дитячий заклад оздоровлення та відпочинку**» від 28 квітня 2009 р. № 422.
10. «Про затвердження переліку типів **позашкільних навчальних закладів** і Положення про позашкільний навчальний заклад» від 6 травня 2001 р. № 433.
11. «Про затвердження Положення про **навчально-виховний комплекс** «дошкільний навчальний заклад - загальноосвітній навчальний заклад», «загальноосвітній навчальний заклад - дошкільний навчальний заклад» від 12 березня 2003 р. № 306.
12. «Питання штатного розпису дошкільних навчальних закладів» від 5 жовтня 2009 р. № 1122.
13. «Про затвердження Положення про **центр розвитку дитини**» від 5 жовтня 2009 р. № 1124.
14. «Про затвердження Положення про групу продовженого дня загальноосвітнього навчального закладу» від 5 жовтня 2009 р. № 1121.
15. «Про затвердження Порядку здійснення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх навчальних закладів» від 8 грудня 2009 р. № 1318.
16. «Про Типове положення про **притулок** для дітей служби у справах дітей» від 9 червня 1997 р. № 565.
17. «Про затвердження Порядку надання робочих місць для проходження учнями, слухачами професійно-технічних навчальних закладів виробничого навчання та виробничої практики» від 7 червня 1999 р. № 992.
18. «Про затвердження Порядку здійснення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх навчальних закладів» від 8 грудня 2009 р. № 1318.
19. «Про внесення зміни до пункту 4 Порядку здійснення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх навчальних закладів» від 14 січня 2013 р. № 25.

Приказы Министерства здравоохранения Украины - основные

1. «Щодо організації проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб» від 23.07.2003 р. із змінами внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 150 від 21.02.2013
2. «Про затвердження Типового положення про **будинок дитини**» № 123 від 18.05.98, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 9 червня 1998 р. за № 372/2812.
3. «Про організацію та проведення заходів по боротьбі з педикульозом» № 38 від 28.03.94.
4. «Про удосконалення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх навчальних закладів» 16.08.2010 № 682, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2010 р. за № 794/18089.
5. «Про диспансеризацію населення» від 27.08.2010 № 728, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29 грудня 2010 р. за № 1396/18691.

Приказы Министерства образования и науки Украины - основные

1. «Про затвердження Типових штатних нормативів **дошкільних навчальних закладів**» від 04.11.2010 р. № 1055, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 листопада 2010 р. за № 1157/18452.
2. «Про затвердження Типових штатних нормативів **загальноосвітніх навчальних закладів**» 06.12.2010 № 1205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22 грудня 2010 р. за № 1308/18603.
3. «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах» № 563 від 01.08.2001 р., зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 листопада 2001 р. за № 969/6160 (для

сведения).

4. «Про затвердження Типових штатних нормативів **професійно-технічних навчальних закладів**» від 06.12.2010 № 1204, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25 січня 2011 р. за № 114/18852.

5. «Про затвердження Положення про спеціальну загальноосвітню школу (**школу-інтернат**) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку» від 15 вересня 2008 року № 852, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22 грудня 2008 р. за № 1219/15910

6. «Про затвердження Правил проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України» № 96 від 06.04.99, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 травня 1999 р. за № 320/3613.

7. «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» № 128 від 20.02.2002, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517.

8. Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-305 від 26 квітня 2013 р. «Про використання Інструктивно-методичних матеріалів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності у навчально-виховному процесі».

Приказы Министерства здравоохранения Украины, Министерства образования и науки Украины - основные

1. «Про удосконалення організації медичного обслуговування дітей у **дошкільному навчальному закладі**» від 30.08.2005 № 432/496, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 22 вересня 2005 р. за № 1090/11370.

2. «Про забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів у **загальноосвітніх навчальних закладах**» від 20.07.2009 № 518/674, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2009 р. за № 772/16788.

3. «Про затвердження Порядку організації харчування дітей у навчальних та оздоровчих закладах» від 01.06.2005 № 242/329, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 червня 2005 р. за № 661/10941.

4. «Щодо невідкладних заходів з організації харчування дітей у дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладах» від 15.08.2006 р. № 620/563.

5. «Про затвердження Інструкції з організації харчування дітей у дошкільних навчальних закладах» від 17.04.2006 № 298/227, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 5 травня 2006 р. № 523/12397.

Приказ Министерства образования и науки, молодежи и спорта Украины, Министерства социальной политики Украины - основные

1. «Про затвердження Положення про дитячі будинки і загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» від 10.09.2012 р. № 995/557, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 вересня 2012 р. за № 1629/21941.

Накази Министерства Украины у справах сім'ї, молоді та спорту, Министерства освіти і науки, молоді та спорту Украины - основные

1. «Про затвердження Положення про дошкільний навчальний заклад сімейного типу» від 25.11.2011 № 1368, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 грудня 2011 р. за № 1447/20185 (для сведения).

2. «Про затвердження Типових штатних нормативів дитячих закладів оздоровлення та відпочинку» від 16.04.2009 № 1254, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2009 р. за № 396/16412.

Міністерство зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України

1. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 65 «Торгівля та громадське харчування», Погоджено Міністерство праці та соціальної політики України, затверджено Наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України 30.11.1999 № 918.

Міністерство економіки України

1. Наказ від 1 серпня 2006 року № 265 «Про затвердження Методичних рекомендацій з організації харчування учнів у загальноосвітніх навчальних закладах».

Санитарные правила и нормы - основные

1. Державні санітарні норми та правила «Влаштування, обладнання, утримання дошкільних навчальних закладів та організації життєдіяльності дітей», затверджені наказом МОЗ України від 01.08.2013 № 678, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 9 серпня 2013 р. за № 1370/23902.

Документ РФ СанПиН 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций».

СанПиН 2.4.1201-03 «Гигиенические требования к устройству, содержанию, оборудованию и режиму работы специализированных учреждений для несовершеннолетних, нуждающихся в социальной реабилитации»

2. Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПиН 5.5.2.008-01. **Документ РФ** СанПиН 2.4.2.2821-10 "Санитарно-эпидемиологические требования к условиям и организации обучения в общеобразовательных учреждениях".

3. Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до влаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (**шкіл-інтернатів**) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів» від 20.02.2013 № 144, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942.

Документ РФ СП 2.4.990-00 от 01.11.2000 Гигиенические требования к устройству, содержанию, организации режима работы в детских домах и школах-интернатах для детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей.

4. СанПиН 42-125-4437-87 Устройство, содержание, и организация режима детских санаториев (утв. Главным государственным санитарным врачом СССР 23 ноября 1987 г.). **Документ РФ** СанПиН 2.4.2.2843-11 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации работы детских санаториев».

5. «Улаштування, утримання і організація режиму діяльності дитячих **оздоровчих закладів**» ДСанПиН 5.5.5.23-99, утверджені постановленням Головного державного санітарного врача Украины 26.04.1999 г. № 23.

Документ РФ СанПиН 2.4.4.1204 - 03 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы загородных стационарных учреждений отдыха и оздоровления детей»

6. СанПиН 42-125-4270-87. «Устройство, содержание и организация работы лагерей труда и отдыха».

Документ РФ СанПиН 2.4.2.2842-11 «Санитарно эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации работы **лагерей труда и отдыха** для подростков».

7. Методическое письмо Донецкой облСЭС «Размещение, оснащение, режим работы детских **лагерей с дневным пребыванием** детей» № 3098/03.5 от 06.05.2009г.

Документ РФ СанПиН 2.4.4.2599-10 «Гигиенические требования к устройству, содержанию и организации режима в оздоровительных учреждениях с дневным пребыванием детей в период каникул»

8. «Державних санітарних норм та правил влаштування, утримання та організації режиму діяльності дитячих **наметових містечок**», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України № 89 від 07.02.2012, зареєстровані і МЮ України 23 лютого 2012 р. за № 284/20597.

Документ РФ СанПиН 2.4.4.3048-13 «Санитарно - эпидемиологические требования к устройству и организации работы детских лагерей палаточного типа».

9. **Документ РФ СанПиН 2.4.4.2605-10** «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы детских **туристических лагерей** палаточного типа в период летних каникул».

10. МР 5.5.5.25.99 «Организация условий и режима летнего оздоровления детей в учреждениях семейного отдыха».

11. Санитарные правила устройства и содержания учебных заведений **системы профтехобразования** № 2149-80, утверждены зам Министра здравоохранения СССР, Главным государственным санитарным врачом СССР и др.

Документ РФ СанПиН 2.4.3.1186-03 «Санитарно-эпидемиологические требования к организации учебно-производственного процесса в образовательных учреждениях начального профессионального образования»

12. [ДСанПіН 5.5.3.052-99 «Тимчасові санітарні правила і норми влаштування, обладнання, утримання притулків для неповнолітніх та організація харчування і медичного забезпечення дітей».](#)

13. **Документ РФ СанПиН 2.1.2.1188-03** «Плавательные бассейны. Гигиенические требования к устройству, эксплуатации и качеству воды. Контроль качества», утверждены Главным государственным санитарным врачом РФ 29 января 2003 г.

14. ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

15. СанПиН 42-123-5777-91 «Санитарные правила для предприятий общественного питания, включая кондитерские цеха и предприятия, вырабатывающие мягкое мороженое».

Документ РФ СанПиН 2.3.6.1079-01 «Санитарно-эпидемиологические требования к организациям общественного питания, изготовлению и оборотоспособности в них

пищевых продуктов и продовольственного сырья», утвержденные Главным государственным санитарным врачом Российской Федерации 06.11.2001.

16. ДСанПиН 5.5.6.012-98 «Державні санітарні правила і норми безпеки іграшок та ігор для здоров'я дітей».

Документ РФ СанПиН 2.4.7.007-93 «Производство и реализация игр и игрушек» утверждены постановлением Госкомсанэпиднадзора РФ 12 августа 1993 г. № 9.

17. «Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання, обладнання та організації роботи закладів, які надають послуги з комп'ютерної ігрової діяльності дітям», затверджені наказом МОЗ України 15.12.2009 № 947, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 27 січня 2010 р. за № 93/17388.

18. ДСанПиН 5.5.6-138-2007 «Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України 18.01.2007 № 13, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 січня 2007 р. за № 77/13344.

19. Державні санітарні правила і норми «Полімерні та полімервмісні матеріали, вироби і конструкції, що застосовуються у будівництві та виробництві меблів. Гігієнічні вимоги», затверджено наказ Міністерства охорони здоров'я України 29.12.2012 № 1139, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 9 січня 2013 р. за № 87/22619.

20. Державні санітарні норми і правила «Медичні вимоги до якості та безпечності харчових продуктів та продовольчої сировини», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України 29.12.2012 № 1140, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 9 січня 2013 р. за № 88/22620.

21. Державних санітарних норм та правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України 29.12.2012 № 1138, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 9 січня 2013 р. за № 86/22618.

СанПиН 42-125-4390-87. Санитарно-гигиенические правила и нормы «Вложения химических волокон в материалы для детской одежды и обуви в соответствии с их гигиеническими показателями».

Документ РФ СанПиН 2.4.7./1.1.1286-03 «Гигиенические требования к одежде для детей, подростков и взрослых», утверждены Главным государственным санитарным врачом РФ 17 апреля 2003 г.

22. СанПиН 42-121-4719-88 «Санитарные правила устройства, оборудования и содержания общежитий для рабочих, студентов, учащихся средних специальных учебных заведений и профессионально-технических училищ» от 1 ноября 1988 г. № 4719.

23. ДСанПиН 5.5.3.052-99 «Тимчасові санітарні правила і норми улаштування, обладнання, утримання притулків для неповнолітніх та організація харчування і медичного забезпечення дітей».

24. [ДСанПиН 5.5.6.009-98 «Влаштування і обладнання кабінетів комп'ютерної техніки в навчальних закладах та режим праці учнів на персональних комп'ютерах. Державні санітарні правила та норми».](#)

25. СанПиН 1567-76 «Санитарные правила устройства и содержания мест занятий по физической культуре и спорту».

26. Инструктивно-методические указания по организации общественного питания учащихся в общеобразовательных школах от 19 августа 1974 г. № 74-м.
27. «Инструктивно-методические указания по организации санитарно-гигиенических и бактериологических исследований в санэпидстанциях по разделу гигиены детей и подростков» от 27 декабря 1984 г. № 3175-84.
28. [МВК 5.10.2.024-99 Методичні вказівки з санітарно-мікробіологічного контролю предметів вжитку та обладнання закладів для дітей та підлітків.](#)

ПЕРЕЧЕНЬ

документов санитарного законодательства по разделу «Гигиена питания»
действующих на территории ДНР в переходный период

Законодательные документы и подзаконные акты (в частях, не противоречащих Декларации о суверенитете ДНР, Конституции ДНР):

1. Закон ДНР «Об обеспечении санитарного и эпидемического благополучия населения»;
2. Закон Украины «Про безпечність та якість харчових продуктів» от 06.09.05г. № 2809-IV с изменениями и дополнениями;
3. Закон Украины „Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” от 05.04.07г. № 877-V;
4. Закон Украины „Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів” от 31.05.07г. № 1103-V;
5. Закон Украины “Про вилучення з обігу, переробці, утилізації, знищенню або подальшого використання неякісної та небезпечної продукції” от 14.01.2000г. № 1393-XIV;
6. Закон Украины „Про дитяче харчування” от 14.09.06г. № 142-V;
7. Закон Украины “Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них” от 06.02.03г. № 486-IV;
8. Закон Украины „Про молоко та молочні продукти» от 24.06.04г. № 1870-IV с изменениями и дополнениями;
9. Закон Украины „Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності” от 06.09.05г. № 2806- IV;
10. Постановление Кабинета Министров Украины „Про затвердження Порядку видачі експлуатаційного дозволу для потужностей (об'єктів) з виробництва, переробки або реалізації харчових продуктів” от 12.05.07г. № 712;
11. **Постановление Кабинета Министров Украины „Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності для санітарного та епідемічного благополуччя населення та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)”** от 30.11.11г. № 1405;

Общие нормативные и методические документы:

1. Постановление главного госсанврача Украины от 21.12.11г. № 36 „Про реалізацію стт.6,44 та 46 ЗУ „Про безпечність та якість харчової продукції”;
2. „Інструкція про порядок вилучення з реалізації небезпечних для здоров'я продуктів харчування, хімічних та радіоактивних речовин, біологічних матеріалів” от 14.04.95г. № 68;

3. “Инструкция о порядке проведения гигиенической экспертизы пищевых продуктов в учреждениях санитарно-эпидемиологической службы” от 30.09.80г. № 2255-80;
4. “Инструкция по гигиенической экспертизе продовольственного сырья и пищевых продуктов, подвергшихся воздействию пестицидов” от 12.10.92г.
5. Инструкция “Про порядок проведення державного санітарного нагляду за продовольчою сировиною та продуктами харчування, що надходять по імпорту (тимчасова)” от 28.04.94г. № 5.08.12/416.
6. Методические указания “Медико-біологічна оцінка нетрадиційної продовольчої сировини і нових харчових продуктів” (приказ МЗ України от 09.07.97г. № 204).
7. “Медико-биологические требования и санитарные нормы качества продовольственного сырья и пищевых продуктов” от 01.08.89г. № 5061-89;
8. Методические указания «Порядок и периодичность контроля продовольственного сырья и пищевых продуктов по показателям безопасности» от 11.10.95г. № 5.08.07/1232.
9. “Условия, сроки хранения особо скоропортящихся продуктов” СанПиН 42-123-4117-86 от 20.06.86г.
10. Методические указания “Нормативы проведения основных санитарно-бактериологических исследований объектов окружающей среды” от 24.02.83г. № 2671-83.
11. „Норми фізіологічних потреб населення України в основних харчових речовинах та енергії” от 18.11.99г. № 272.
12. „Санітарні норми і правила по застосуванню харчових добавок” от 23.07.96г. № 222.
13. „Перелік харчових добавок, дозволених для використання у харчових продуктах”, утв. Постановлением КабМина Украины от 04.01.99г. № 12.
14. “Санитарно-гигиенические нормы «Рекомендуемые (регламентируемые) уровни содержания витаминов в витаминизированных пищевых продуктах ” СанПиН 42-123-4771-88 от 01.11.88г.

Нормативно-методическая документация для предприятий общественного питания и торговли:

1. “Санитарные правила для предприятий общественного питания, включая кондитерские цехи и предприятия, вырабатывающие мягкое мороженое” СанПиН 42-123-5777-91 от 19.03.91г.;
2. ГСанПиН 4.4.5.078-2001 “Мікробіологічні нормативи та методи контролю продукції громадського харчування”;
3. “Методические указания по санитарно-бактериологическому контролю на предприятиях общественного питания и торговли пищевыми продуктами” от 31.12.82г. № 2657;
4. “Санитарные требования к подземному пункту общественного питания” от 27.08.71г.
5. “Санитарные правила для временных (стационарных и передвижных) пунктов питания для строительных рабочих ” от 10.12.69г.
6. “Санитарные правила для вагонов-ресторанов пассажирских поездов” от 26.07.85г. № 082-75/6-ЦУВС-35.
7. “Санитарные правила обеспечения пассажиров бортовым питанием на многоместных скоростных самолетах” от 01.03.73г. № 1007-73.
8. „Державні санітарні правила розміщення, улаштування та експлуатації оздоровчих закладів” от 19.06.96г. № 172 (при проведении госсанэпиднадзора за пищеблоками оздоровительных учреждений);
9. “Санитарные правила для предприятий продовольственной торговли” СанПиН 5781-91 от 16.04.91г.

Нормативно-методическая документация для предприятий пищевой промышленности различных отраслей:

Молокоперерабатывающей

1. „Ветеринарно-санітарні правила для молочних ферм, які реалізують молоко за прямими зв'язками або у вільний продаж” от 20.06.94г.

2. „Ветеринарні та санітарні вимоги до особистих підсобних господарств населення-виробників сирого товарного молока”, утв. приказом главного госдепартамента ветмедицины от 21.03.02г. № 17;

3. „Ветеринарні та санітарні вимоги до пунктів закупівлі молока від тварин, які утримуються в особистих підсобних господарствах населення”, утв. приказом главного госдепартамента ветмедицины от 21.03.02р. № 18;

4. “Санитарные требования к проектированию предприятий молочной промышленности” (ВСТП-645/1368-86).

5. „Державні санітарні правила для молокопереробних підприємств” ДСП 4.4.4-98 ;

6. “Инструкция технохимическому контролю на предприятиях молочной промышленности” от 28.12.87г.

7. “Инструкция по микробиологическому контролю производства на предприятиях молочной промышленности” от 28.12.87г.

8. “Методические указания по организации санитарно-эпидемиологической службой контроля за предприятиями молочной промышленности” от 27.12.82г. № 2642-82;

9. “Санитарные правила для предприятий по изготовлению мороженого” от 05.06.71г.

Мясо- и птицеперерабатывающей:

10. “Санитарные правила для предприятий мясной промышленности” от 27.03.86г. № 3238-85;

11. Методические указания по осуществлению государственного санитарного надзора за мясоперерабатывающими предприятиями от 28.03.86г. № 4086-86;

12. «Правила передзабійного ветеринарного огляду тварин і ветеринарно-санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів» от 07.06.02г. № 28;

13. «Ветеринарно-санітарні правила для суб'єктів господарювання (підприємств, цехів) з переробки птиці та виробництва яйцепродуктів» от 07.09.01г. № 70;

14. «Ветеринарно-санітарні правила для птахівницьких господарств і вимоги до їх проектування» от 05.07.01г. № 565/5756;

15. «Правила ветеринарно-санітарної експертизи яєць свійської птиці» от 07.09.01г. № 70;

16. Методические рекомендации «Организация комплексного контроля за санитарно-гигиеническим и противозидемическим режимом предприятий промышленного птицеводства» от 24.11.87г.

Рыбоперерабатывающей:

17. «Державні санітарні правила і норми для підприємств і суден, що виробляють продукцію з риби та інших водних живих ресурсів» от 06.05.03г. № 197;

18. “Санитарные правила по санитарно-гельминтологической экспертизе рыбы и условиям ее обеззараживания от личинок дифиллоботриид и описторхисов” СанПиН от 03.12.90г. № 15-6/44;

19. “Инструкция по санитарно-микробиологическому контролю пищевой продукции из рыбы и морских беспозвоночных” от 22.02.91г. № 5319-91;

20. “Методическая инструкция по санитарно-микробиологическому контролю на рыбоконсервных предприятиях и судах” от 05.12.86г. № 4222-86;

21. “Временные гигиенические нормативы и методы определения содержания гистамина в рыбопродуктах” от 27.03.86г.;

22. “Временные методические рекомендации по контролю за содержанием паразитологического вибриона в рыбе и рыбопродуктах. Методы исследования и нормативы” от 20.09.85г. № 3933-85;

23. “Инструкция по санитарно-паразитологической оценке морской рыбы и рыбной продукции (рыба-сырец, охлажденная и мороженая, морская рыба, предназначенная для реализации в торговой сети и на предприятиях общественного питания)” от 29.12.88г.

Кремово-кондитерской:

24. «Державні санітарні правила для підприємств (цехів), що виробляють кондитерські вироби з кремом» от 28.08.97г. № 622;

25. “Методические указания по санитарно-бактериологическому контролю производства кондитерских изделий с кремом” от 05.10.92г.

Для других отраслей пищевой промышленности:

26. “Санитарные правила для предприятий по производству быстрозамороженных готовых блюд” от 30.03.84г.
27. “Санитарные правила для холодильников” от 29.09.88г. № 4695-88.
28. «Державні санітарні правила та норми для підприємств щодо виробництва і розливу мінеральних та штучно-мінералізованих вод» ГСанПиН 4.4.4.-065-00 от 18.04.2000г.
29. «Інструкція про порядок санітарно-технічного контролю консервів на виробничих підприємствах, оптових базах, в роздрібній торгівлі та на підприємствах громадського харчування» от 07.11.01г. I 4.4.4.-077-2001.
30. «Державні санітарні правила для підприємств, що виробляють маргарину та майонезну продукцію» ГСП 4.4.4.-089-2002 от 28.12.01г.
31. «Державні санітарні правила для підприємств, що виробляють рослинні олії» ГСП 4.4.4.-090-2002 от 31.05.02г.
32. «Державні санітарні правила для підприємств промислового виробництва міцелію та істівних грибів» ГСП 4.4.4.-070-2000 от 20.12.2000г.
33. “Санитарные правила по заготовке, переработке и продаже грибов” от 30.06.1981г. № 2408-81.
34. “Санитарные правила для предприятий хлебопекарной промышленности” от 02.10.1969г. № 823-69.
35. “Санитарные правила для предприятий кондитерской промышленности (кроме предприятий, изготавливающих кремовые кондитерские изделия)” от 27.12.1971г. № 945а-71.
36. “Санитарные правила для предприятий, вырабатывающих плодоовощные консервы, сушеные фрукты, овощи и картофель, квашеную капусту и соленые овощи” от 04.04.1972г. № 962-72.
37. “Санитарные правила для предприятий чайной промышленности” от 31.05.1972г. № 977-72.
38. “Санитарные правила для винодельческих предприятий” от 07.06.1991г. № 5788-91.
39. “Санитарные правила для предприятий макаронной промышленности” от 29.08.1972г. № 989-72.
40. “Санитарные правила для предприятий по производству пищевых кислот” от 11.01.1974г. № 1145-74.
41. “Санитарные правила для предприятий спиртовой промышленности” от 20.06.1973г. № 1104-73.
42. “Санитарные правила по возврату кондитерских изделий из торговой сети и их переработке” от 15.11.1974г. № 1195-74.
43. “Санитарные правила для предприятий крахмало-паточной промышленности” от 30.10.1975г. № 1361-75.
44. “Санитарные правила для предприятий ликеро-водочной промышленности” от 14.02.1978г. № 1824-78.
45. “Санитарные правила для предприятий пищевого концентратной промышленности” от 01.03.1976г. № 1408-76.
46. “Санитарные правила для предприятий желатиновой промышленности” от 26.10.1978г.
47. “Санитарные правила для предприятий дрожжевой промышленности” от 26.11.1980г. № 2266-80.
48. “Санитарные правила для предприятий соляной промышленности” № 2449-81 от 30.09.1981г.
49. “Санитарные правила для предприятий пивоваренной и безалкогольной промышленности” от 28.10.1974г.
50. “Санитарные нормы. Микробиологические нормативы для безалкогольных напитков и пива” от 20.08.1985г. № 3925-85.
51. “Санитарные нормы. Дополнение к санитарным нормам «Микробиологические нормативы для безалкогольных напитков и пива» от 21.08.85г. № 3925-85, от 05.01.1987г. № 4241-87.
52. “Санитарные правила печатания этикеток, мягких и полупроницаемых упаковочных материалов, используемых при затаривании пищевых продуктов и вкусовых веществ” от 25.09.1950г.

53. “Санитарные правила по производству и оценке качества бумаги и картона, выработанных с использованием макулатуры и предназначенных для упаковки сухих пищевых продуктов” от 20.05.1986г. № 4105-86.

Перечень действующих нормативно-правовых

документов по разделу «Радиационная гигиена и др. физические факторы»

Законы:
Закон Украины «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» от 24.02.94 г. № 4004-ХІІ
Закон Украины «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання» от 14.01.1998 г. № 15/98-ВР
Закон Украины «Про поводження з радіоактивними відходами» от 30.06.1995 № 256/95-ВР
Закон Украины «Про видобування та переробку уранових руд» от 19.11.1997р. № 645/97-ВР
Закон Украины «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» от 08.02.1995г № 39/95-ВР
Закон Украины «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту населення від впливу шуму» от 3.06.2004 г. № 1745-ІV
Санитарные правила и гигиенические нормативы:
«Норми радіаційної безпеки України» (НРБУ-97). ГГН 6.6.1-6.5.001-98. Утверждены приказом МЗ Украины от 14.07.1997 г. № 208.
«Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України» (ОСПУ-2005). ГСП 6.177.-2005-09-02. Утверждены Минюстом Украины от 20.05.2005 г. № 552/10832
«Система норм та правил зниження рівня іонізуючих випромінювань природних радіонуклідів у будівництві» ГСН В.1.4-0.01-97. Утверждены приказом Госградостроительства Украины от 24.07.1997 г. № 124.
«Санитарные правила устройства и эксплуатации радиоизотопных приборов». Утверждены главным госсанврачом СССР от 13.12.1978 г. № 1946-78.
«Гігієнічні вимоги до влаштування та експлуатації рентгенівських кабінетів і проведення рентгенологічних процедур» ГСан ПИН 6.6.3-150-2007. Утверждены приказом МЗ Украины от 04.06.2007 г. № 294. Зарегистрированы Минюстом Украины от 07.11.2007 г. № 1256/14523.
«Правила ядерної та радіаційної безпеки при перевезенні радіоактивних матеріалів» (ПБПРМ-2006) Утверждены приказом ГКЯР Украины от 30.08.2006 №132. . Зарегистрированы Минюстом Украины от 18.09.2006 г. №1056/12930.
«Допустимі рівні вмісту радіонуклідів ^{137}Cs і ^{90}Sr у продуктах харчування та питній воді» ГГН 6.6.1.1-130-2006. Утверждены приказом МЗ Украины от 03.05.2006 г. № 256. . Зарегистрированы Минюстом Украины от 17.07.2006 г. № 845/12719
«Гігієнічний норматив питомої активності радіонуклідів ^{137}Cs та ^{90}Sr у рослинній лікарській сировині (субстанції), що використовується для виготовлення лікарських засобів", ГН 6.6.1-159-2008. Утвержден приказом МЗ Украины от 08.05.2008 г. № 240. . Зарегистрирован Минюстом Украины от 04.07.2008 г. № 590/15281
«Гігієнічний норматив питомої активності радіонуклідів (^{137}Cs) та (^{90}Sr) у деревині та продукції з деревини». ГН 6.6.1-120-2005 . Утвержден приказом МЗ Украины от 31.10.2005 г. Зарегистрирован Минюстом Украины от 16.11.2005 г., № 1384/11664
«Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань» ГСанПиН 239-96 . Утверждены приказом МЗ Украины от 01.08.1996 г. № 239. Зарегистрированы Минюстом Украины от 29.08.1996 г. № 488/1513

«Санитарные нормы и правила устройства и эксплуатации лазеров» СанПиН 5804-91. Утверждены главным госсанврачом СССР от 31 июля 1991 г. № 5804-91
«Державні санітарні норми мікроклімата виробничих приміщень» ГСанПиН 3.3.6.042-99. Утверждены приказом главгоссанврача Украины от 01.12.1999 г. № 42
«Державні санітарні норми і правила влаштування, утримання, обладнання та організації роботи закладів, які надають послуги з комп'ютерної ігрової діяльності дітям». Утверждены приказом МЗ Украины от 15.12.2009 г. № 947. Зарегистрированы Минюстом Украины от 27.01.2010 г. № 93/17388
«Організація та обладнання кабінетов комп'ютерної техніки в учбових закладах та режим роботи учнів на персональних комп'ютерах» СанПиН 5.5.6 009-98. Утверждены приказом МЗ Украины от 30.12.1998 г. № 9.
«Государственные санитарные правила и нормы работы с визуальными дисплейными терминалами электронно-вычислительных машин» СанПиН 3.3.2 007-98. Утверждены приказом МЗ Украины от 10.12.1998 г. № 7.
«Державні санітарні норми та правила при роботі з джерелами електро-магнітних полів» СанПиН 3.3.6.096-2002 . Утверждены приказом МЗ Украины 18.12.2002 г. № 476. Зарегистрированы Минюстом Украины от 13.03.2003 г. за № 203/7524
«Санитарные правила по обслуживанию и ремонту радиотехнических устройств воздушных судов гражданской авиации» СанПиН 6031-91. Утверждены Зам. Главгоссанврача СССР от 12.11.1991г. № 6031-91
«Санитарные нормы и правила защиты населения от воздействия электрического поля, создаваемого воздушными линиями электропередачи переменного тока промышленной частоты» СНИП 2971-84. Утверждены Зам. Главгоссанврача СССР от 23.02.1984 г. № 2971-84
«Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації» ГСанПиН 3.3.6.039-99 Утверждены постановлением Главгоссанврача Украины от 1.12.1999 г. № 39.
«Санитарные нормы допустимых вибраций в жилых домах» СН 1304-75. Утверждены Главгоссанврачом СССР от 13 июня 1975 года № 1304-75
«Санитарные нормы допустимых уровней инфразвука и низкочастотного шума на территории жилой застройки» СанПин 42-128-4948-89. Утверждены Главгоссанврачом СССР от 24.04.1989 г. № 4948-89
«Державні санітарні норми і правила виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку» ГСанПиН 3.3.6037-99. Утверждены постановлением Главгоссанврача Украины от 1.12.1999 г. № 37
«Положення про радіаційний контроль картонно-паперової продукції». 1992 р. Зарегистрированы Минюстом Украины от 30.10.1995 г. № 392/928
«Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» ГСанПиН 2.2.4-171-10. Утверждены приказом МЗ Украины от 12.05.2010 р. за № 400.
«Державні санітарно-екологічні правила і норми з радіаційної безпеки при проведенні операцій з металобрухтом». ГСЭПИН 6.6.1.-079/211.3.9. 001-02. Утверждены постановлением госсанврача Украины от 17.01.2002 г. № 145; Приказом Минэкоресурсов Украины от 27.02.2002 г. № 89.
« Державні санітарні правила при добуванні, збагачуванні та переробці руд, які містять техногенно-підсилені джерела природного походження, на підприємствах промисловості рідкісних металів » ГСП 6.6.1.6.2-082-02. Утверждены постановлением госсанврача Украины от 07.02.2002 г. № 4
Руководство по оценке и контролю радиационной обстановки на угольных шахтах. КД 12.5.005-94
Методические рекомендации « Здійснення контролю за дотриманням радіаційно-гігієнічних параметрів у будівництві » МР 6.6.1.6.2-160-2007. Утверждены приказом МЗ Украины от 29.12.2007 г. № 883.

[Методические указания по определению уровней электромагнитного поля и границ санитарно-защитной зоны и зоны ограничения застройки в местах размещения средств телевидения и ЧМ-радиовещания.](#) МУ 3860-85. Утверждены МЗ СССР 1985 г.

Методические указания «Відбір проб, первинна обробка та визначення вмісту ^{137}Cs та ^{90}Sr в харчових продуктах». МУ 6.6.1-10.10.1.7.158-08. Утверждены приказом МЗ Украины от 11.08.2008 г., № 446.

Методические рекомендации «Оценка радиационной обстановки окружающей среды», Утверждены главным госсанврачом УССР от 10.03.1988 г.

Методические рекомендации по санитарному контролю за содержанием радиоактивных веществ в объектах окружающей среды. Утверждены главным госсанврачом СССР от 03.12.1979 г.